

Organizare Comunitară

GHID

AUTOR

Ana-Maria Grădinaru

2022

**Colour Your Dreams
Association**

Cuprins

5	<u>Context și Concepte</u>	16	<u>Vocea tinerilor și politicile de tineret</u>
6	<u>Schimbare de paradigmă în abordarea intervenției</u>	23	<u>Pași și principii în organizarea comunitară</u> <u>Crearea grupului de inițiativă comunitară și Profilul tinerilor care sunt implicați în procese de organizare comunitară</u>
8	<u>Tinerii și participarea în comunitate</u>	25	<u>Exemple de participare a tinerilor și organizare comunitară</u>
12	<u>Forme ale participării publice</u>	36	<u>Bibliografie și resurse</u>
13	<u>Cadrul DMSOS de implicare a tinerilor</u> <u>Factori relevanți și provocările participării tinerilor</u>		

Dragă Schimbă lume

Acesta este un ghid care să te însoțească în călătoria ta de a face o schimbare.

Scopul acestuia este de a veni în întâmpinarea grupurilor informale și organizațiilor care doresc să dezvolte acțiuni de organizare comunitară cu și pentru tineri cât și demersuri de advocacy împreună cu actori relevanți, pentru schimbare socială corelată cu prioritățile din cele două politici locale relevante pentru municipiul Târgu Jiu - Strategia de Dezvoltare Socio-Economică a Județului Gorj (Strategia integrată de dezvoltare urbană) și pe Planul Teritorial de Tranziție Justă.

Vă invităm să parcurgeți acest material identificând care sunt lucrurile valoroase pentru voi și să le preluați în intervenția voastră cu încredere, adaptându-le la contextul local și la nevoile reale din comunitate. Nu în ultimul rând, vă invităm să analizați ce puteți face și ce nu puteți face (încă). Vă încurajăm să porniți în călătoria pașilor mici și să nu puneți toată greutatea lumii pe umerii voștri. Orice mică sau mare acțiune contează, așa că felicitări pentru că începeți această călătorie spre respectarea drepturilor tinerilor și numai.

Succes!

Context și Concepte

Comunitate

Cuvântul provine din limba greacă, având sensul de „chemare, convocare”. Comunitatea se definește drept un grup de oameni care au interese, credințe, norme și/sau posesiuni comune. De cele mai multe ori aceste elemente vin la pachet. O comunitate locală împărtășește atât o cultură comună cât și interese comune legate de cultura lor. Strada, parcul sau școala locală sunt posesiunile comune ale grupului de oameni ce formează o comunitate locală.

Cultură

Un sistem social de semnificații și obiceiuri care este dezvoltat de un grup de oameni pentru a-i asigura adaptarea și supraviețuirea. Aceste grupuri se disting printr-un set de reguli nerostite care modelează valori, credințe, obiceiuri, modele de gândire, comportamente și stiluri de comunicare, cuprinzând religia, mâncarea, îmbrăcămintea, limbajul, căsătoria, muzica și comportamentul.

Intersecționalitate

Un cadru pentru conceptualizarea unei persoane, a unui grup de oameni sau a unei probleme sociale ca fiind afectate de o serie de acțiuni de discriminare și dezavantaje. Ea ține cont de identitățile și experiențele suprapuse ale oamenilor pentru a înțelege complexitatea prejudecăților cu care se confruntă.

Termenul a fost inventat pentru prima dată de profesorul de drept și teoreticianul social Kimberle Crenshaw în „Demarginalizing The Intersection Of Race And Sex: A Black Feminist Critique Of Antidiscrimination Doctrine, Feminist Theory And Antiracist Politics.”^{xix}

De exemplu, o persoană poate să fie, concomitant, discriminate pe bază de etnie, sex, dizabilitate – o femeie de etnie romă în scaun cu rotile. Accesul incluziv și echitabil la oportunități va fi influențat fie de toate cele 3 criterii concomitant, fie de câte 2.

Organizarea comunitară^[1]

Organizarea comunitară este un proces democratic, de lungă durată, prin care oamenii sunt aduși împreună pentru a acționa în interesul lor comun. Aceștia identifică probleme și soluții, apoi acționează prin implicarea structurilor de putere existente pentru ca acele soluții să devină realitate.

4 pași ai procesului de organizare comunitară:

1. Ascultarea sistematică a cetățenilor pentru a selecta și prioritiza problemele cu care se confruntă și pentru a identifica potențiali lideri.
2. Identificarea potențialelor soluții și a oamenilor și instituțiilor care le pot pune în practică
3. Acțiune pentru rezolvarea problemelor prin implicarea acelor oameni și instituții identificate ca responsabile, prin negociere, confruntare și presiune.
4. Construirea unor grupuri numeroase, sustenabile și democratice capabile să abordeze variate probleme, nevoi și dorințe ale comunității.

[1] Organizarea comunitară în teorie și în practică sau cum să înclini balanța puterii în favoarea cetățeanului - Handbook, CeRe - http://cere.org/wp-content/uploads/2018/07/handbook_ro_mic.pdf

Schimbare de paradigmă în abordarea intervenției

Grupuri de inițiativă conduse de tineri și organizațiile care sprijină, într-un fel sau altul, inițiativele și intervențiile grupurilor de tineri care sunt implicați în organizare comunitară e important să dedice timp și energie pentru a se uita și poate chiar a redefine ce înseamnă problemele sociale și cine este implicat în crearea soluțiilor. În majoritatea situațiilor și contextelor cu care suntem obișnuiți, abordarea de cele mai multe ori este aceea de a privi oamenii drept o serie de probleme și nu individualități, oameni întregi cu resurse (descoperite sau nu). Această abordare este una care poziționează superior grupurile și oamenii care sunt implicați în procese de schimbare socială. De ce? Pentru că, de cele mai multe ori, abordarea menționată creează „tabere”: (1) cei care oferă și lucrează pentru cineva și (2) cei care primesc și cărora li se dă.

Această fragmentare poate fi o provocare cu care tinerii și lucrătorii de tineret implicați în schimbare socială se confruntă zilnic.

Mai jos, propunem câteva moduri de a privi și aborda diferit situațiile astfel încât să vizăm împuternicirea oamenilor cât și lucrul împreună cu comunitatea, în parteneriat și învățare bilaterală.

A. PRIVEȘTE OAMENII CA PE UN ÎNTREG

Poate că ai/ ați identificat că un grup care are nevoie de sprijin sunt tinerii fără adăpost. Poate că de aici ați făcut deja un plan de intervenție și ați trecut deja pe hârtie toate acțiunile de sprijin. Înainte de asta, vă invităm să vedeți ce programe sunt deja dezvoltate și la care puteți apela pentru nevoile imediate de bază. Apoi, vă încurajăm să vă uitați la tinerii fără adăpost ca la persoane întregi care au în ele tot ce este nevoie pentru a reuși. Vă invităm să le cunoașteți povestea și să îi aduceți în echipa care conturează programul de sprijin și să lucrați cot la cot la identificarea soluțiilor cele mai bune pentru ei și comunitate. Implementați, apoi, soluțiile împreună. E important ca locul și mentalitatea care vă ghidează acțiunea să nu fie din milă ci din încrederea că, cu instrumentele potrivite, împreună puteți reuși. Posibil, de asemenea, ca parte din intervenția voastră să fie necesar să fie îndreptată spre a schimba modul în care tinerii se văd pe ei înșiși și modul în care tinerii sunt văzuți în societate.

B. PROVOACĂ IPOTEZELE/ PRESUPOZIȚIILE DESPRE MODUL ÎN CARE SUNT FURNIZATE SERVICIILE ÎN COMUNITATE

Este important să punem întrebări și să reflectăm asupra modalităților în care serviciile din comunitate sunt furnizate astfel încât noi să nu presupunem că lucrurile trebuie făcute într-un anumit fel – mai ales dacă modul obișnuit nu reușește să creeze mediul care oferă sprijin, demnitate și împuternicire. De cele mai multe ori, lucrătorii de tineret și partenerii lor lucrează direct cu tineri care au trait experiențe de tip lipsa adăpostului, ieșiți poate din sistemul de justiție penală, au trăit sau trăiesc în comunități segregate, cu nivel înalt de

rasism și sărăcie etc. Toate acestea se reflectă și în modul în care sistemele propun soluții și servicii pentru grupurile vulnerabile. De multe ori aceste servicii perpetuează rasismul sau alte criterii discriminatorii care reflectă etichetele existente în comunitate. E important să reflectăm la modul în care etichetele influențează structurile și serviciile din comunitate și să creăm procese care vizează echitatea în abordare.

C. ATRAGEȚI ATENȚIA ASUPRA A CEEA CE FUNCȚIONEAZĂ ȘI NU FUNCȚIONEAZĂ ÎN COMUNITĂȚILE VOASTRE

Experiența trăită este o formă esențială a expertizei, deși nu este întotdeauna valorizată sau încorporată în tradiționale modele de lucru cu tinerii și comunitățile. E important ca grupuri conduse de tineri și partenerii acestora să își bazeze adesea munca și pe propriile experiențe trăite cât și pe cele ale comunităților de unde sunt, atrăgând atenția asupra priorităților și problemelor pe care le văd. De multe ori, în schimb, realitatea ne arată că oamenii sunt entuziasmați de a auzi adevărul cât și speriați de acesta, în același timp. E important să cream spații sigure în care împreună, în grupul de tineri, să ne uităm la adevărul care doare, acela needitat, astfel încât să ne sprijinim unii pe alții în acceptarea realității (dure uneori) și conturarea unui plan de acțiune, împreună. E important să ne uităm la ce funcționează și la ce nu – în echipă, în comunitate pentru ca apoi să putem adresa...adevărata realitate.

D. REALIZAȚI PROPRIA ANALIZĂ COMUNITARĂ

În fiecare zi, grupurile experimentează ceea ce se întâmplă în interiorul comunităților lor. De asemenea, aceștia învață direct despre ce funcționează și ce nu funcționează în inițiativele lor. E important ca periodic să evaluăm propriile strategii de intervenție, să verificăm dacă nevoile pe care le-am adresat până acum mai sunt de actualitate, să implicăm comunitatea în tot procesul acesta - de la analiza comunității (prin interviuri, vizite în comunitate, etc.) până la colectarea de feedback, conturarea și implementarea intervenției. Analiza periodică ajută grupul să înțeleagă mai bine ce este necesar, să planifice propriile strategii și să conștientizeze mai bine ceea ce se întâmplă pe teren.

E. FIȚI PERSEVERENȚI ȘI CONTESTAȚI IPOTEZELE DESPRE MODUL ÎN CARE SE FAC LUCRURILE

Tinerii dezvoltă permanent programe și proiecte alternative pentru că status quo-ul nu funcționează. De obicei tinerii rezidenți din comunitate nu sunt cei care definesc care sunt problemele și prioritățile. Acestea sunt, de multe ori, definite de organizații și instituții din afara comunității. Din ce în ce mai multe grupuri dedică timp pentru a oferi detalii despre presupusele nevoi și priorități și, de asemenea, oferă alternative corelate cu realitatea de la firul ierbii și nevoile reale. Procesul acesta este unul pe care e important să îl facem cu toții, cu perseverență, identificând stereotipurile din abordare și creând contexte în care vocea tinerilor și a comunității, despre nevoile reale, să fie auzită și respectată în dezvoltarea de politici și servicii.

F. CREAȚI-VĂ UN SET DE PRINCIPII ȘI VALORI CARE SĂ VĂ GHIDEZE, REALMENTE, ACȚIUNILE

Tinerii și participarea în comunitate

Participarea tinerilor este un concept foarte larg care suportă o varietate foarte mare de practici, abordări și teorii.

Organizațiile de tineret, autoritățile local și lucrătorii de tineret abordează acest aspect din unghiuri diferite și plecând de la interesele diferite pe care fiecare le au atunci când este vorba de implicarea tinerilor.

Motivația poate fi, de asemenea, foarte diferită: în anumite domenii nevoia de participare poate fi dată de contextul și schimbările sociale, și nevoile comunității, în timp ce în alte contexte acest lucru poate fi dat de dezvoltarea personală sau, de ce nu, chiar de motivația de a se poziționa politic.

Caracteristici pentru o participare eficientă a tinerilor

În afara celor trei principii de mai sus, din experiența lucrătorilor de tineret rezultă că o participare a tinerilor relevantă ar trebui să fie:

- accesibilă fără discriminare tuturor tinerilor indiferent de mediu de proveniență, naționalitate, religie etc
- voluntară, fără a deveni obligatorie și respectând dreptul tinerilor de a decide dacă participa sau nu
- relevantă pentru nevoile tinerilor, stimulându-i pe aceștia să se implice în aspectele care îi vizează în mod direct, să caute soluții la probleme prin o schimbare pozitivă, să capete noi competențe sau să își urmărească interesele și pasiunile, în felul acesta asumându-și responsabilitatea pentru ei înșiși și pentru comunitățile lor
- valoroasă și fiecare să simtă că își aduce contribuția (chiar dacă aceasta este limitată)
- benefică pentru toți actorii implicați, fie că sunt tineri, adulți, organizații sau comunități, urmărind astfel schimbări pozitive atât în plan personal cât și la nivel organizațional sau social cial to all the actors involved
- diversificată, oferind mai multe modele de intervenție și forme de implicare astfel încât aceștia să poate alege cea mai relevantă și interesantă pentru ei
- susținută de resurse, precum resurse umane, timp, finanțare, know-how etc, în caz contrar implicare devenind limitată, chiar imposibilă
- bazate pe un parteneriat real cu adulții, prin comunicarea așteptărilor și temerilor, negocierea rolurilor, împărțirea responsabilităților și a puterii în funcție de capacitate și nevoi
- transparentă, toți cei implicați fiind conștienți de scopul, limitele procesului și înțelegerea tipului de influență pe care cei implicați îl au, ce pot schimba și ce nu
- ancorată în principii de politică publică nu doar o tehnică sau formă de implicare, având fațete și niveluri diferite și fiind prezentă transversal în diferitele politici și strategii organizaționale și comunitare
- agreabilă, prin faptul că aduce satisfacție și plăcerea de a fi implicat

Scara participării publice a tinerilor

Roger Hart a propus acest model sub forma unei scări a participării în care fiecare treaptă ilustrează diferitele grade de implicare în funcție de responsabilitățile asumate, situația locală, resursele necesare și deținute, nevoi efective și nivel de experiență. Cele opt trepte definite de Hart sunt următoarele.

1. Manipularea

Tinerii sunt invitați în proces/proiect fac sau spun ceea ce le sugerează adulții, fără a înțelege cu adevărat problemele, SAU tinerii sunt întrebați ce gândesc și adulții folosesc o parte din idei, dar nu le spun ce influență au asupra deciziilor finale. Alții folosesc ideea de tineri în scopuri care nu sunt ale tinerilor.

2. Tinerii ca elemente de decor

Tinerii participă la un proces, dar nu înțeleg cu adevărat problemele. Sunt folosiți și puși într-o poziție vizibilă, dar doar pentru imagine.

3. Tokenism-ul (aparență a practicilor inclusive)

Tinerii sunt invitați să își spună părerea referitor la o anumită problemă, dar participare este mai degrabă iluzorie, opțiunile lor de a exprima aceste păreri fiind limitate și ideile pe care le pot exprima sunt restricționate.

4. Desemnați și informați

Adulții controlează procesul/ proiectul, tinerii înțeleg aspecte din proiect și știu cine a decis ca ei să fie implicați și de ce, rolul lor fiind unul clar dar minor. Adulții le respectă părerile.

5. Consultați și informați

Proiectul este dezvoltat și coordonat de adulți, dar tinerii sunt întrebați cu privire la modul de desfășurare al procesului. Ei înțeleg în întregime procesele și părerile lor sunt luate în în considerare și integrate, deși decizia finală nu le aparține.

6. Adulții inițiază, decizia se ia în comun cu tinerii

Ideea inițială aparține adulților, dar tinerii sunt implicați în fiecare etapă de planificare și implementare. Părerile lor nu numai că sunt luate în considerare, ci sunt implicați și în luarea deciziilor ca parteneri egali.

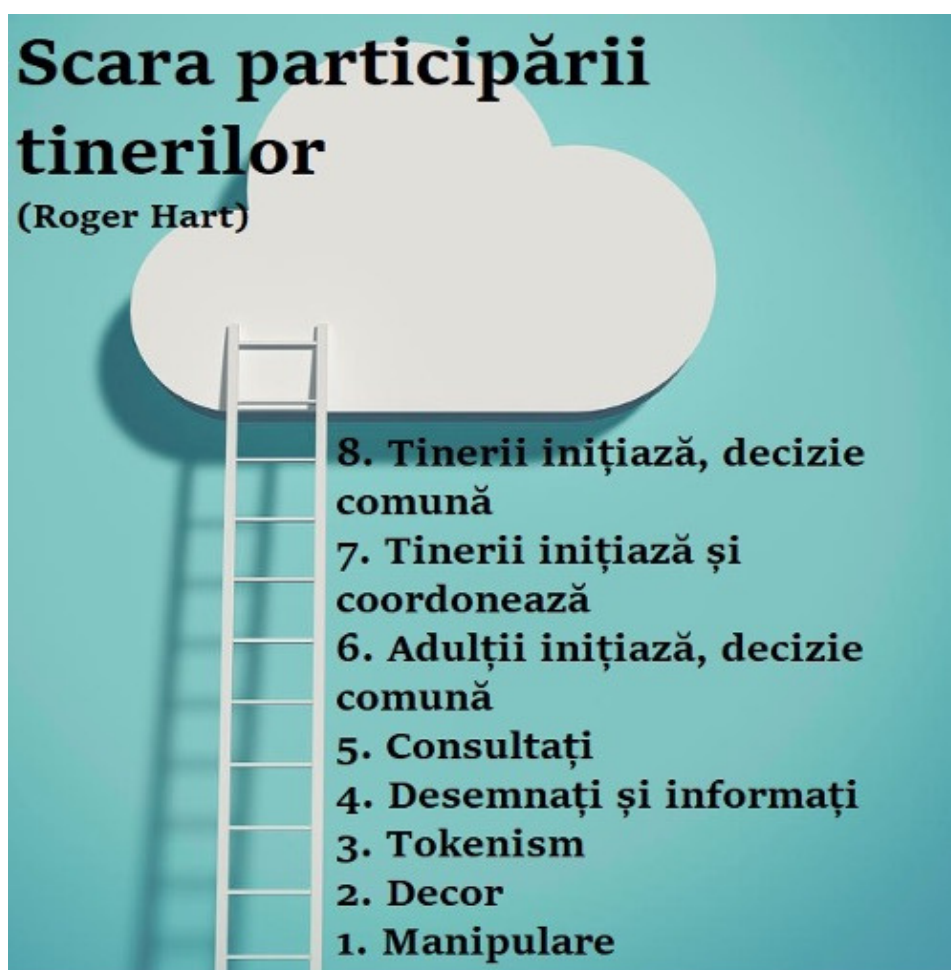
7. Tinerii inițiază și coordonează

Ideea inițială aparține tinerilor și ei decid cum să se deruleze proiectul. Adulții stau la dispoziția tinerilor, dar nu preiau controlul.

Scara participării publice a tinerilor

8. Tinerii inițiază, decizia se ia în comun cu adulții

Tinerii vin cu ideile, întocmesc proiectul și invită adulții să li se alăture în luarea deciziilor.

Primele trei etape sunt considerate a fi, mai degrabă, de tip nonparticipativ.

Procesul de dezvoltare și implicare în politici publice care vizează tinerii se desfășoară începând cu cea de a 6-a treaptă.

Acest model poate fi foarte util practicienilor și celor care lucrează efectiv cu tinerii, oferind o structură la care se pot raporta atunci când vor să analizeze cât de participative sunt anumite proiecte sau inițiative în comunitățile lor. Cu toate acestea trebuie să înțelegem faptul că uneori este dificil să punem procesele în etape foarte precis întrucât ele depind de factori precum cât de implicați sunt în mod normal tinerii în comunitate, de starea de fapt efectivă, gradul de complexitate al problemei care sunt nevoile tinerilor sau ce experiență dețin aceștia și lucrătorii de tineret care îi susțin.

Forme ale participării publice

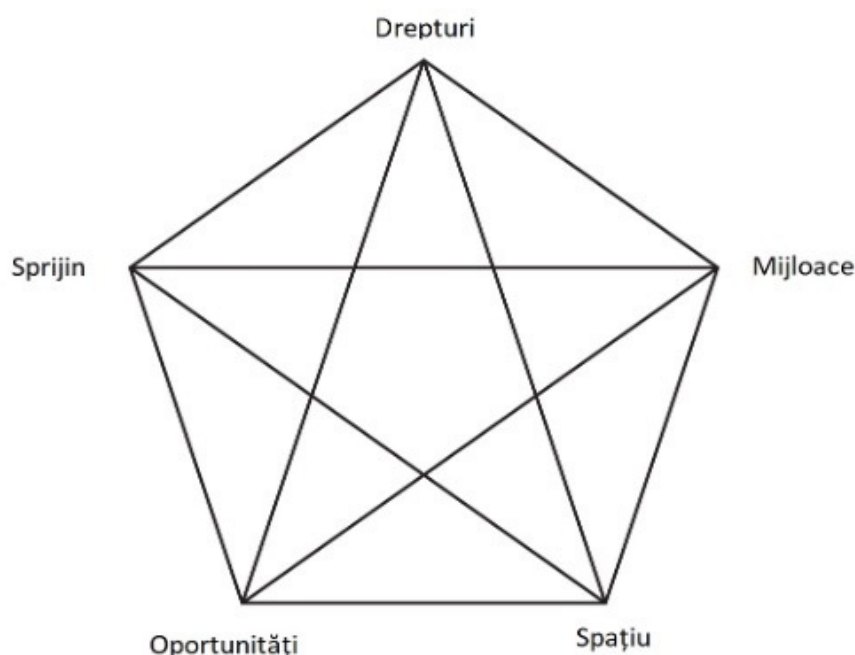
- voluntariat
- diferite forme de învățare nonformală
- educație de la egal la egal
- implicare în cluburi/organizații de tineret
- consilii de tineret, parlamente ale tinerilor, consilii consultative
- sisteme de co-management
- consultări
- campanii
- afiliere la partide politice, sindicate etc
- participare la alegeri (ca alegător sau candidat)

O întrebare foarte relevantă legată de participare ar fi... participare la ce anume? Organizația Națiunilor Unite (The United Nations Youth Agenda, Empowering youth for development and peace) face distincție între patru tipuri de participare a tinerilor descrise mai jos:

1. **Participare economică** - relevantă pentru angajabilitate și muncă în general, dezvoltare economică, crearea unei situații economice stabile în societate
2. **Participare politică** - relaționată la autorități și guverne, politici publice, exercitarea drepturilor democratice și de reprezentare
3. **Participare socială** - legată de implicarea în viața comunității locale și adresându-se provocărilor și problemelor generate sau care sunt cauză a interacțiunilor la nivel local
4. **Participare culturală** - relevantă pentru toate formele de exprimare culturală și artistică (arte vizuale, teatru, muzică, film, dans, etc)

Cadrul DMSOS de implicare a tinerilor

Cadrul DMSOS (Drepturi, Mijloace, Spațiu, Oportunități și Sprijin) sau RMSOS (Right, Means, Space, Opportunity and Support) este parte din cadrul cartei europene a participării tinerilor la nivel local și regional se bazează pe faptul că o participare reală se bazează pe cele cinci elemente detaliate mai jos.

DREPTURI

Tinerii au implicit dreptul de a se implica și participa în comunitate. Este unul dintre drepturile omului sau ale cetățeanului. În anumite cazuri (fără a fi obligatoriu) există și documente de politică publică/ legi care reglementează modul în care tinerii se consultă și se pot implica în acele aspecte care îi vizează direct.

Tinerii ar trebui să fie activi în promovarea drepturilor lor. În practică acest lucru se traduce prin influențarea deciziilor autorităților prin consultare sau vot. În plus, tinerii ar trebui să conștientizeze faptul că în afara drepturilor civice, cele sociale, economice sau culturale sunt la fel de importante.

MIJLOACE

Insuficiența resurselor poate reprezenta un factor major pentru insatisfacția tinerilor. În special nevoi de bază precum mâncarea sau adăpostul dar și sărăcia sau șomajul în rândul tinerilor pot duce la sentimentul de izolare socială și de a se simți părăsiți. În plus, acest lucru poate duce la o demotivare acestora. Așadar, pentru a sprijini implicarea tinerilor este nevoie ca aceștia să aibă îndeplinite satisfacerea condițiilor de bază precum securitatea socială, educația, adăpostul, sănătate, know-how, acces la tehnologie etc.

SPAȚII

Tinerii au nevoie de spații fizice pentru a se întâlni, petrece timpul împreună sau pentru a se organiza. De obicei, acest lucru nu reprezintă o problemă pentru activitățile școlare unde există clase, săli etc, dar pentru inițiative extra-curriculare este mai dificil. Din acest motiv internetul și social media reprezintă spații în care tinerii se exprimă și intră în legătură cu cei cu interese asemănătoare pentru a schimba idei sau chiar pentru a iniția proiecte.

Totodată, din punct de vedere al participării, spațiul trebuie văzut într-un sens mai larg, precum locul în care tinerii au posibilitatea să își exprime punctele de vedere, recomandările, concluziile astfel încât să poată avea un impact asupra propriilor lor vieți și implicarea lor să nu fie una simbolică.

OPORTUNITĂȚI

În acest sens tinerii trebuie, de exemplu, să aibă acces facil la informație legat de modul în care se pot implica, ce oportunități există, unde și cum pot fi accesate. Doar cunoscând ce se întâmplă în comunitatea lor pot să ia decizii informate. Adesea motivul pentru care tinerii nu participă nu este acela că nu ar fi interesați, și pentru că nu au acces la informația cu privire la oportunitățile existente.

În al doilea rând, procesele și sistemele de luare a deciziilor trebuie să fie prietenoase și adaptate pentru tineri, astfel încât aceștia să le înțeleagă, să aibă suficient timp pentru a le putea folosi și aduce contribuția.

SRIJIN

Tinerii au potențial uriaș de a se implica și participa în viața comunității, dar fără un sprijin corect acest potențial poate fi irosit sau folosit inefficient. Așadar au nevoie de acces la instrumente precum suport financiar, moral și instituțional al diferite nivele: personal, organizațional sau local. În mod ideal, autoritățile locale ar trebuie să asigure sprijin adecvat pentru acoperirea costurilor structurale, dar, din păcate, adeseori, tinerii nu reprezintă o prioritate.

În plus, tinerii au nevoie de acces la suport moral și know-how. Acesta poate fi oferit de cei cu experiență ca lucrător de tineret sau profesională acționând ca ghid, consilier sau mentor. Nu în ultimul rând, este important de recunoscut contribuția participării tinerilor nu numai pentru tineri, dar și pentru comunitate.

Factori relevanți și provocările participării tinerilor

Manualul Have your say al Consiliului Europei identifică o serie de beneficii dar și obstacole în ceea ce privește participarea tinerilor. Astfel, pentru ca aceasta să creeze un efect pozitiv, cercetările arată faptul că ea trebuie să țină cont de o serie de factori.

Așadar, întrebările pe care ar trebui să ni le punem atunci când suntem implicați în politici publice ar fi următoarele (lista nu se dorește a fi exhaustivă, ci doar să inspire pentru a demara un proces de reflecție):

- face o diferență cu efecte pozitive în viețile tinerilor. Participarea tinerilor nu trebuie să fie privită ca un scop în sine, ci mai degrabă ca un mijloc sau instrument prin care se pot obține o serie de rezultate pentru acoperirea nevoilor tinerilor și atingerea unei schimbări pozitive în societate la care tinerii pot contribui.
- face ca tinerii să fie auziți. Tinerii vor să se facă auziți și să fie luați în serios. Prin implicare își pot promova opiniile în spații și contexte diferite
- dezvoltă noi competențe în rândul tinerilor și duce la creșterea încrederii în sine. Prin implicarea în diferite proiecte și activități tinerii pot să capete cunoștințe noi, dezvolte abilități și atitudini (inclusiv de leadership) și își pot exprima și urmări aspirațiile de viitor. Acest lucru se poate întâmpla prin activități de învățare, de tip learning by doing atunci când îndeplinesc sarcini concrete. Oportunitatea de a folosi aceste noi competențe în contexte noi ajută tinerii să acționeze din ce în ce mai eficient
- stimulează tinerii să preia responsabilitatea propriilor acțiuni și să își asume propriile decizii. Astfel tinerii testează și înțeleg mai bine și își asumă inclusiv consecințele care derivă din asumarea deciziilor, devin responsabili pentru acestea și vor avea un sentiment de proprietate asupra acțiunilor lor
- stimulează și duce la o înțelegere mai profundă a tinerilor cu privire la procesele democratice și modul în care acestea funcționează în viața reală. Într-un sistem democratic cetățenii ar trebui să fie implicați activ în luarea deciziilor care le afectează propriile lor vieți, inclusiv în modul în care diverse instituții și structuri publice sau civile funcționează. Participarea la nivel local, regional sau național poate reprezenta un excelent mod prin care tinerii să înțeleagă modul în care funcționează democrația, potențialul și limitările sale. Astfel ei au ocazia să experimenteze regulile democrației într-un mediu familiar
- duce la recunoașterea talentului și potențialului tinerilor de către adulți și îi sprijină să înțeleagă punctul de vedere al tinerilor. Prin participarea tinerilor în viața comunității, lucrând alături de adulți pentru a atinge obiective comune, cei din urmă au ocazia să reducă din stereotipurile cu privire la tineri (cum ar fi, de exemplu, că tinerii sunt dezinteresați, sau că nu au abilități utile etc). Totodată prin implicarea tinerilor în procese
- de consultare se crează ocazii foarte bune pentru a prelua informații valoroase în ceea ce privește nevoile reale ale tinerilor care se schimbă din ce în ce mai repede de la o generație la alta.

Factori relevanți și provocările participării tinerilor

- crează oportunități pentru transfer de cunoștințe și experiență între generații. De cele mai multe ori tinerii sunt rezistenți în a li se spune ce trebuie să facă, dorind mai degrabă să exploreze oportunitățile și să învețe din propria experiență dar și prin observație a celor cu experiență de viață mai bogată. Așadar, dacă adulții găsesc o modalitate prin care să nu impună o cale de acțiune tinerilor, cei din urmă vor fi mult mai deschiși în a învăța de la primii
- face procesul decizional mai reprezentativ. Tinerii constituie un grup relativ mare în cadrul comunităților locale. Dacă deciziile luate la nivel local au un efect asupra vieții diferitelor grupuri, toți membrii ar trebui să aibă șansa de a fi auziți și de a contribui la rezultatul final modelat, pentru ca nevoile lor să poată fi îndeplinite. Prin urmare, dacă tinerii participă la luarea procesului de luare al deciziilor, există șanse mai mari ca punctele lor de vedere să fie luate în considerare și nevoile lor să fie satisfăcute.
- stimulează noi abordări și idei în rezolvarea problemelor locale și regionale. În mod tradițional, tinerii au fost implicați în procesele decizionale doar într-o măsură limitată, ca adulții au exercitat putere și guvernare. S-a observat totuși că invitarea tinerilor să coopereze în rezolvarea problemelor locale care le privesc pot aduce o nouă perspectivă sau idei noi și proaspete și pot stimula gândirea pentru a depăși modalitățile tradiționale de abordare a problemelor. Astfel de idei și metode noi sunt poate mai potrivite dezvoltării societății contemporane.

Cei care lucrează la participarea tinerilor se confruntă adeseori cu provocări și obstacole. Astfel de obstacole ar putea să provină din situația generală într-o comunitate, valorile acceptate, chestiuni politice sau motive culturale etc.

Vocea tinerilor și politicile de tineret

Este important ca orice acțiune pe care o inițiați să susțină tinerii pentru a-și accesa drepturile într-un mod care încurajează participarea activă și începe cu tinerii și factorii de decizie. Încurajarea tinerilor să devină cetățeni activi și critici, implicați în procese politice, și să se asigure că factorii de decizie sunt receptivi la situație tinerilor, necesită învățare, dezbateri și dialog pentru toți cei implicați. Orice modalitate prin care puteți expune tinerii și factorii de decizie cu privire la realitățile pe care nu le întâlnesc zi de zi și care încurajează o mai bună înțelegere a drepturilor tinerilor și a realităților tineretului reprezintă un pas în direcția corectă.

Următoarele idei pot avea, de asemenea, o relevanță semnificativă pentru factorii de decizie politică. Foarte des, luând măsuri și organizând inițiative sau proiecte necesită sprijin, fie instituțional, în natură sau financiar. Sprijinirea proiectelor de către societatea civilă și tineri pentru tineri s-au dovedit a fi o modalitate de succes de a atrage tinerii pentru a fi cetățeni activi.

Înțelegerea diferitelor aspecte ale unei probleme este esențială pentru a planifica acțiuni eficiente. Prin urmare, înainte de a decide ce să faceți despre accesul tinerilor la drepturile lor, ar trebui să încercați mai întâi să înțelegeți situația tinerilor și a mediului social, politic și economic în care trăiesc.

Cunoașterea este puterea și cunoașterea modului în care tinerilor li se refuză accesul la drepturi este punctul de plecare pentru acțiune. Puteți începe prin a gândi despre ce se întâmplă, reflectarea și identificarea problemelor cu care se confruntă tinerii din cartierul tău:

- Identificați problemele specifice care afectează calitatea vieții pentru tinerii din cartierul în care locuiți. Din cunoștințele voastre din vecinătate, ați putea identifica problemele pe care le știți că fac viața dificilă pentru tineri, de exemplu accesul la locuințe, costul facilităților de agrement, accesul la tineret spații, lipsa de sănătate sexuală, educație relațională și servicii de sănătate prietenoase tinerilor, sau prejudecăți față de un grup minoritar anume;
- Vorbiți cu tinerii să identifice lucrurile pentru care sunt frustrați sau despre pasiunile lor. Fiți atenți la faptul că tinerii vor observa adesea și vor spune lucrurile că factorii de decizie nu vor sau nu pot. Identificați problemele care contează cel mai mult pentru tinerii din cartierul vostru;

- Implicați tinerii în identificarea și înțelegerea problemelor care îi afectează cel mai mult sau pentru care sunt motivați să se schimbe. Rețineți că poate dura mult timp și poate fi mult de efort pentru a face chiar și mici modificări la situația existentă. În mod similar cu procesul vostru, tinerii cu care lucrați pot fi nevoiți să învețe mai multe despre anumite probleme și să le exploreze pe acestea dintr-o varietate de perspective înainte de a lua măsuri; Rămâneți realist, gestionați așteptările și clarificați-vă ceea ce ați considera a fi succesul; ați putea începe pur și simplu încercând să creșteți gradul de conștientizare cu privire la problemele cu care se confruntă tinerii.

Este important să știți cine altcineva este afectat de problema pe care ați identificat-o, cine sunt factorii cheie de luare a deciziilor și care sunt celelalte părți interesate. Acest lucru vă va ajuta să identificați oportunități de colaborare sau oameni care pot avea diferite opinii:

- să realizeze cartografierea părților interesate sau cartografierea comunităților. Aflați cine sunt actorii cheie, care este situația actuală și ceea ce fac acești actori în legătură cu situația;
- vorbiți adulților și influencer-ilor cheie din cartierul dvs. despre situația dată. Aflați dacă sunt de acord ce spun tinerii și evaluați dacă aceștia ar putea contribui la acțiunile viitoare;
- identificați diferitele segmente de public pe care doriți să le implicați în comunicare și folosiți mesajul care va rezona cu ei. Este posibil să trebuiască să vă adaptați abordarea la diferite părți interesate pe care le-ați identificat, cum ar fi ceilalți tineri, politicieni locali, mass-media locală sau funcționari public. Poate că mesajele emoționale vor rezona la anumite persoane, iar mesajele în care folosiți date și statistici vor rezona la alte persoane.

Creai povestea

Colectați dovezi, cum ar fi date și povești personale de la oamenii din cartierul tău pentru a înțelege situația. Ați putea:

- să vorbiți cu tinerii, să faceți interviuri sau clipuri video descriind modul în care situația afectează viața lor. De exemplu, ați putea să faceți un interviu despre experiențele tinerilor de a încerca să acceseze locuințele sociale, asistența medicală sau experiențele lor în sistemul de educație. Ați putea organiza un sondaj pentru a colecta opiniile despre calitatea educației, locuințelor sau problemele de sănătate din România sau vecinătatea lor;
- să accesați și să analizați datele și informațiile care sunt deținute de guvern și alte organizații. Pentru că de exemplu, pot exista deja date disponibile cu privire la rata șomajului în rândul tinerilor din cartierul vostru, numărul de crime violente care afectează tinerii sau numărul de tineri care sunt pe liste de așteptare pentru locuințe sociale. Compilați povestiri din ziare locale care vă vor ajuta să înțelegeți ce se întâmplă și colaborați cu alte organizații care lucrează în zona pe care vă decideți să vă concentrați;
- să analizați datele pe care le-ați colectat. Identificați cheia problemelor emergente. Dacă este posibil, încercați să identificați una sau două elemente-cheie sau idei care ar putea contribui la îmbunătățirea situației.

Decideți un plan de acțiune

Cu o bună înțelegere a situației, puteți decide cu privire la cel mai bun mod de acțiune. În general, un activism bun necesită o planificare bună. O sesiune de planificare în grup vă va ajuta să vă concentrați asupra exact ceea ce doriți să faceți, și care este cel mai bun mod de a obține rezultatele. Pentru obiective mai ambițioase, aceasta este, probabil, o primă mișcare recomandabilă, deoarece o acțiune care nu atinge rezultatele dorite poate fi descurajatoare.

Încercați să lucrați prin cele patru etape de mai jos din cadrul grupului dvs.:

- aflați care e starea de fapt: faceți un SWOT (Puncte forte, Puncte slabe, oportunități și amenințări) pentru analiza dvs. grup
- decideți problema pe care doriți să o abordați și rezultatele pe care doriți să o atingeți
- gândiți-vă la cel mai bun mod în care puteți să-l abordați, având în vedere resurse din grupul vostru
- treceți la acțiune!

Luați măsuri

Prin acțiune, înțelegem ceva dincolo de o activitate "formală" și ceva care probabil include o comunitate mai largă decât grupul însuși. Acțiunea este concepută pentru a produce un rezultat care este valoros, nu numai din punct de vedere educațional, ci și dincolo. Acțiunile pe care le-ați planificat ar putea fi concepute pentru a sprijini persoanele afectate de situație, sporesc cunoștințele tinerilor despre situație, sau de fapt ajută la schimbarea situației în sine.

Deși este util pentru tineri să-și inițieze propriile acțiuni, pot fi de asemenea beneficii în luarea de măsuri ca parte a unei acțiuni sau mișcare mai mare sau câștigând experiență prin colaborarea cu alții organizații.

Din cartografia părților interesate pe care le-ați asumat, puteți identifica organizații, atât ONG-uri "profesionale", cât și mișcări spontane la nivel local, implicate în munca pentru drepturile sociale. Unele dintre acestea ar putea funcționa în cartierul local sau puteți desfășura campanii în care voi sau tinerii să fiți implicați.

Amintiți-vă că o organizație nu se poate referi întotdeauna la ea să lucreze cu "drepturi sociale". Cu toate acestea, o organizație care are activități privind lipsa de adăpost, sărăcia în rândul copiilor, violența domestică, rasismul și violența, nediscriminarea sau multe alte chestiuni care, bineînțeles, poate fi încadrată la drepturile sociale, indiferent dacă este sau nu exprimată în mod explicit.

Sprijiniți tinerii care au nevoie

Mulți tineri și grupuri de tineri sunt activi în asistență directă pentru persoanele cărora li s-a refuzat accesul la acestea drepturile sociale. Prin punerea la aceeași masă a celor care întâmpină dificultăți, ascultând problemele lor sau prin furnizarea unei companii sau a unei conversații, tinerii pot schimba în mod direct viața persoanelor care au refuzat accesul la drepturile lor sociale. Fiind mai conștienți de eșecuri și observând de autoritățile locale, regionale sau naționale îi pot pune, de asemenea, într-o poziție mai puternică de a face lobby pe cei responsabili sau de a aduce eșecul pe agenda publică prin contactarea mass-media.

În acest sens ați putea:

- implica tinerii în activități de voluntariat. De exemplu, voi sau tinerii cu care lucrați ați putea merge voluntar la un adăpost pentru tineri fără adăpost, cu un ONG local sau caritate, sau să desfășoare activități sportive și de agrement pentru alți tineri sau persoanele din vecinătate
- implica tinerii în activități de strângere de fonduri. De exemplu, voi sau tinerii cu care lucrați ați putea organiza activități pentru a strânge bani pentru a ajuta la nivel local organizațiile care lucrează pentru a îmbunătăți situația oamenilor în cartierul vostru.

Tinerii pot fi educatori excelenți și sunt deseori mai eficienți în convingerea altor persoane pentru a fi parte la o cauză sau la schimbarea atitudinilor, în special atunci când publicul este propriul grup de egali. Explicarea unei probleme altora va ajuta, de asemenea, tinerii să își clarifice pozițiile și să câștige mai multă încredere. Ați putea pregăti tinerii pentru a acționa ca educatori de la egal la egal. De exemplu, voi sau tinerii cu care lucrați ar putea fi implicați în sesiuni de formare care le ridică gradul de conștientizare cu privire la tipuri de inegalități sau sănătatea sexuală și reproductivă, astfel încât să poată să sporească gradul de conștientizare a acestor probleme în rândul altor tineri din comunitatea locală.

Pași și principii în organizarea comunitară

A. PAȘI ÎN PROCESUL DE ORGANIZARE COMUNITARĂ

1. INIȚIEREA PROCESULUI DE ORGANIZARE COMUNITARĂ DIN UȘĂ ÎN UȘĂ - ACEST PAS URMĂREȘTE IDENTIFICAREA CARACTERISTICILE COMUNITĂȚII, PREZENTAREA PROCESULUI DE ORGANIZARE COMUNITARĂ, IDENTIFICAREA PRINCIPALELOR PROBLEME ALE COMUNITĂȚII ȘI CAUZELE ACESTORA
2. Discuții față în față (1-1 sau în grupuri mici) - acestea se realizează de organizatorul comunitar și viitorii membri ai grupului de acțiune pentru a-i cunoaște mai bine, a-i motiva și a pune pași în plus pentru identificarea problemelor.
3. Formarea grupurilor - prin întâlniri ai membrilor comunității
4. Identificarea problemelor comunității
5. Identificarea liderilor de grup
6. Formarea și instruirea liderilor, dezvoltarea competenței de leadership. În această etapă liderii conștientizează mai bine rolul pe care îl au, află care sunt drepturile și care e structura instituțională care să îi ajute să identifice autoritățile responsabile pentru temele abordate.
7. Promovarea demersului pentru lărgirea grupului de sprijin în rezolvarea/ ameliorarea problemelor identificate
8. Întâlniri publice (sau alte metode de participare și advocacy - ghidul prezintă mai multe tipuri sugerate)
9. Contactul cu administrația publică
10. Confruntarea/ Negocierile cu autoritățile
11. Evaluarea demersului.

B. PRINCIPII ÎN ORGANIZARE COMUNITARĂ[1]

- Incluziune socială. Membrii unei comunități fac parte dintr-un spectru social larg. Este important să luăm în considerare toate specificitățile spectrului și comunității. Este important ca toți reprezentanții să fie consultați, în special cei care sunt de obicei „absenți de la masa de discuții”. Integrarea grupurilor marginalizate necesită o investiție considerabilă de timp și efort, dar rezultatul este o comunitate mult mai bine coagulată și conștientă în ansamblu de problemele cu care se confruntă.
- Perspectiva critică. A arăta cu degetul poate genera turbulențe la nivel social. Dar uneori doar așa poți stimula reacția autorităților publice, astfel încât să se ajungă la o colaborare socială mai profundă, în beneficiul tuturor.

[1] <https://arcromania.ro/arc/documente/GhidComunitar.pdf>

- Cultura participativă. Așa cum planul se dezvoltă pe măsură ce este aplicat, și oamenii implicați din comunitate urmează aceeași traiectorie. Se urmărește dezvoltarea abilităților, cunoștințelor și responsabilităților acestora. Comunitatea devine mai puternică prin fiecare membru care învață cum să acționeze ca parte a unui grup de inițiativă.
- Nu face pentru ceilalți ce pot face ei înșiși pentru ei. Uneori a face pentru ceilalți și a vorbi în locul lor are efectul contrar: oamenii din comunitate nu vor căpăta niciodată încrederea că ei se pot reprezenta singuri în fața decidenților. De aceea organizatorul comunitar/liderul nu este acela de purtător de cuvânt, ci de mentor sau coach pentru liderii din grup.
- Misiune și viziune de ansamblu. Problemele mici sunt legate de probleme mari. De aceea trebuie integrate într-o perspectivă de ansamblu a binelui comun. Când fiecare om realizează că este în beneficiul său, devine mult mai dispus la colaborare și negociere.

Crearea grupului de inițiativă comunitară și Profilul tinerilor (lucrători de tineret și tineri din grupuri de inițiativă) care sunt implicați în procese de organizare comunitară

A. ETAPE ÎN CREAREA GRUPULUI DE INIȚIATIVĂ COMUNITARĂ

1. Grup de indivizi - aceștia se reunesc în jurul unor probleme comune
2. Grup funcțional, autonom, care începe să lucreze ca o echipă
3. Organizație comunitară (formală sau informală) cu leadership ales, cu membri constanți.

B. PROFIL

- Practică reflecție, aplică instrumente de auto-conștientizare și de identificare a propriilor biasuri, stereotipuri și prejudecăți și cum se regăsesc ele în practicile curente (în viața personală și profesională).
- Înțelegerea și practicarea diversității ca pe o competență (atitudine + cunoștințe + abilitate) pe care e important să o pui în practică zilnic
- Are o abordare care presupune echilibru între leadership (relație cu oamenii) și management (modul de organizare în procese și etapele de desfășurare a unui proiect, program).
- Are dezvoltată competența de gândire critică
- Aplică principiile solidarității, împărtășirea puterii și responsabilității în echipă – toți membrii echipei sunt lideri pe procese, fără o organizare ierarhică
- Este conectat la realitatea națională și internațională, la trenduri de organizare și inovare și îmbunătățește procesele împreună cu echipa
- Onorează și respectă identitatea fiecăruia
- Are atenție crescută spre identificarea și integrarea raportului dintre putere și privilegiu, intersecția dintre cele două și cum fiecare identitate este unică.
- Se asigură că programele, proiectele și activitățile respectă și reprezintă toate culturile prezente în grup, context.
- Are ca practică procese de consultare cu actori cheie, are practică de procese de networking
- Se ghidează după principiul „Nimic despre noi, fără noi” (de ex. dezvoltarea unui proiect cu și pentru persoane cu dizabilități se va realiza cot la cot cu persoane cu dizabilități implicate, un proiect de intervenție în educație pentru scăderea nivelului de segregare pe bază de etnie a persoanelor de etnie romă va avea în echipă persoane de etnie romă implicate etc.).

- Ia în considerare intersecționalitatea și toate criteriile de discriminare care se regăsesc, concomitent, asupra unui grup/ persoane.
- Se asigură că în procesul de respectare a drepturilor unei comunități nu lezează drepturile altei comunități și deci, că toate drepturile sunt respectate, fie că ele fac obiectul direct sau nu al proiectului.
- Realizează o analiză de risc și identifică toți factorii care pot duce la o lipsă de includere, o marginalizare a unei persoane/ unui grup
- Este un om strateg: prioritizează problemele identificate, coordonează documentarea problemei, identifică soluții împreună cu grupul, propune tactici și abordări, identifică resursele și punctele forte în comunitate.
- Mediază conflicte dacă acestea apar
- Încurajează membrii grupului să ia decizii
- Formează lideri, nu deinde singurul/a lider
- Propune un set de reguli de funcționare și un sistem de lucru eficient
- Gestionează relațiile cu actorii relevanți
- Identifică potențiali lideri

Construirea și implementarea unei campanii de advocacy

Mobilizare socială pentru advocacy[1]

Există mai multe modalități de a încuraja și mobiliza tinerii și ceilalți actori să își spună părerea și să contribuie la procesele de advocacy pe care le demarăm. Metodele prezentate în continuare sunt metode care pot fi utilizate pentru a provoca implicarea civică, a dezvolta abilități și competențe necesare unui cetățean activ implicat, pentru implicarea beneficiarilor în procesul de a identifica soluții la propriile probleme, pentru consultarea publicului cu privire la subiectul de discuție cât și pentru a prezenta într-un mod mai neconvențional o problemă care trebuie să fie adresată.

Metode de participare, negociere și advocacy

Principalele metode descrise în acest material folosite în special în activități pentru culegere de date, analiză de nevoie sau consultare sunt: Appreciative Inquiry, biblioteca vie, Barcamp, cafeneau publică, dezbaterile, expoziția vie, Future Search, NeConferință (Unconference), Open Space Technology (tehnologia spațiului deschis), PhotoVoice, teatru forum.

Mai jos, o scurta descriere a acestora. O parte pun foarte mult accent pe implicare activă, altele pe reflecție sau proiecție însă toate sunt abordate din prisma învățării experiențiale (care presupune un proces în patru etape în care treci experimentare, reflecție, proiecție și practică) și activează toate stilurile de învățare (fie că sunt definite ca activ, reflexiv, teoretic, pragmatic fie ca vizual, auditiv sau kinestezic). În procesele de consultare și elaborarea de politici publice sau facilitare se folosesc de obicei un mix cu activități din aceste metode.

Descriere metode folosite sunt (unele denumiri sunt doar în engleză întrucât nu au un corespondent în limba română care să surprindă corect conceptul):

- **Appreciative Inquiry**

Metodă care are ca scop dezvoltarea unui sistem, organizație sau comunitate prin o serie de întrebări care urmăresc abilități de înțelegere, anticipare și întărire a potențialului acestora de o manieră pozitivă precum și prin angajarea resurselor, energiilor și oamenilor din acest sistem. În urma unei reflecții aprofundate reiese un plan de acțiune structurat.

- **Intruniri/ evenimente publice**

Întrunirile publice dau cetățenilor ocazia de a-și expune părerile în legătură cu o propunere, un proiect sau cu o anumită problemă. Uneori întrunirile publice se concentrează asupra unui anumit subiect (ex: locul unde ar trebui amplasată groapa de gunoi).

<https://input.fitt.ro/manualul-de-advocacy-lobby-in-domeniul-politicilor-pentru-tineret-in-vederea-formularii-si-a-promovarii-de-politici-alternative-la-politicile-publice-initiate-de-guvern/>

Alteori, se organizează întruniri publice pentru a afla opinia cetățenilor asupra unui subiect mai larg (ex: adoptarea unui plan de dezvoltare strategică a comunității).

Dacă se vizează probleme specifice, cetățenii pot să participe la ședințele publice ale autorităților pentru a-și expune ideile.

- **Referendum**

În contextul unei democrații participative, problemele de interes public se pot supune aprobării locuitorilor prin referendum local sau național. Administrația publică poate organiza un referendum pe probleme ce impun consultarea prealabilă a cetățenilor (de exemplu: contractarea împrumuturilor pe termen lung, modificarea limitelor teritoriale etc.), sau poate aprecia ca oportună desfășurarea unui referendum consultativ, potrivit sistemului legislativ, ca modalitate de control a societății civile și participare a cetățenilor la procesul de luare a deciziilor cu impact major asupra vieții colectivităților.

- **Comitete consultative**

Comitete sunt compuse din reprezentanți ai factorilor interesați sau membri ai publicului, numiți de către administrație cu rolul principal de a îmbogăți informația pe baza căreia se ia o decizie publică.

- **Bugetare participativă**

Bugetarea participativă, inițiată în Porto Alegre, Brazilia în 1989, implică în mod direct cetățenii în luarea deciziilor privind cheltuielile și prioritățile pentru un buget public definit. Acest proces le permite să identifice și să discute proiecte de cheltuieli publice și le oferă puterea de a lua decizii reale cu privire la modul în care se cheltuie banii publici.

- **Forumuri**

Forumul poate oferi cetățenilor posibilitatea de a ridica orice problemă care, după părerea lor, necesită luarea unor măsuri. Problemele ridicate de cetățeni pot ajuta autoritățile, în special cele locale, să-și stabilească prioritățile pentru anul următor, de exemplu.

- **Ateliere de scenarii**

Un atelier de scenarii caută soluții la o problemă de natură socio-economică sau chiar tehnologică cu care comunitatea se confruntă. Un atelier de scenarii este o întâlnire locală în cadrul căreia participanții pleacă de la prezent (realități, probleme), își imaginează un viitor dezirabil și apoi identifică pașii care trebuie realizați pentru a atinge dezirabilul. Bazându-se pe prezent și pe posibila evoluție a domeniului respectiv, participanții evaluează diverse posibile scenarii și soluții la o anumită problemă.

- **Crowdsourcing**

Crowdsourcing este o practică prin care o persoană, un grup sau o organizație obține serviciile sau ideile de care are nevoie solicitând contribuții de la un grup mare de oameni, de obicei o comunitate online. Poate fi o metodă de mobilizare a publicului într-o mare varietate de arii, de la știință până la finanțarea proiectelor de dezvoltare.

- **Flashmob**

Un flashmob (unde flash este o clipă și mob este o mulțime) este o adunare de oameni, într-un loc public, participanții realizând împreună o acțiune neobișnuită pentru o perioadă scurtă de timp (de obicei câteva secunde/ minute), după care grupul se răspândește ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Flashmob-ul este o modalitate de a te exprima și de a transmite un mesaj către comunitate, un mesaj care, poate, altfel nu ar fi ajuns la public.

- **Open Space Technology**

OST/ Open Space Technology (metoda open space) a fost „creată” în anii 80 de către Harrison Owen, care a descoperit că persoanele care veneau la conferințele erau mai interesate de pauzele de cafea decât de prezentările din cadrul plenarelor. Conferința open space nu are lectori de dinainte stabiliți sau program predefinit de ateliere de lucru. În schimb participanții își vor crea singuri conferința ad hoc.

- **Lobby**

Lobby (lobby-ul, a face lobby). Este o tactică de advocacy, un instrument în campania de advocacy. Activitatea de lobbying înseamnă de cele mai multe ori întâlniri directe (formale sau informale) cu factorul de decizie prin care ne propunem să convingem pentru cauza noastră.

- **Petiția și informația publică**

Dreptul la peționare este reglementat prin legea 233/2002, legea soluționării petițiilor. Petițiile și scrisorile, însoțite sau nu de semnături, reprezintă o modalitate eficientă de a transmite autorităților publice mesajul unei campanii. De asemenea, accesul liber și neîngrădit al persoanei la orice informații de interes public este reglementat prin legea 544/ 2001. Puteți astfel face solicitări pentru informații de interes public la orice instituție a statului.

- **Propuneri legislative**

Cetățenii României au drept de a propune legi, atât la nivel național, cât și la nivel local. Este un drept prevăzut de articolul 150 din Constituție cât și de legea privind exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni, legea 189/1999.

- **Protestul**

Protestul este un eveniment public de dezacord care poate arată numărul mare de susținători și atrage atenție asupra unei probleme. Cetățenii au dreptul la întruniri pașnice, astfel protestul, mai mult decât o metodă de participare este un drept cetățenesc.

- **Ședințele de Consiliu local**

Ședința consiliului local este publică – accesul cetățenilor este liber în limita locurilor disponibile. Ordinea de zi este adusă la cunoștința publicului printr-un anunț cu 5 zile înainte de ședință prin afișare la avizier, postare pe pagina de internet a primăriei etc.⁷

Acest anunț trebuie comunicat de responsabilul de aplicarea legii nr. 52/2003 sau responsabilul de relația cu societatea civilă și „cetățenilor și asociațiilor legal constituite care au prezentat sugestii și propuneri în scris. Anunțul va conține data, ora și locul de desfășurare a ședinței publice, precum și ordinea de zi. Procesul verbal al ședinței, care consemnează dezbaterile și modul în care și-a exercitat votul fiecare consilier, este publicat la cel mult 3 zile lucrătoare după ședință. (CERE, 2015)

- **Naming and Shaming**

Această tactică are ca scop responsabilizarea factorilor de decizie prin a arăta publicului cine poate și trebuie să ia o decizie în vederea rezolvării problemei cu care comunitatea/grupul/organizația se confruntă.

Este o acțiune ce prespune numirea publică a decidenților care considerați că au făcut ceva rău. Fie că vorbim despre o decizie greșită, fie că vorbim despre refuzul de a lua o decizie, prin naming and shaming se arată clar care este legătura dintre un fapt și o persoană publică. Decidenții nu se mai pot ascunde în spatele funcțiilor sau în spatele anonimului și trebuie astfel să dea socoteală comunității, alegătorilor. (CERE, 2015)

- **Evenimentele prietenoase în comunitate**

Putem observa un nivel scăzut de asociere a oamenilor pentru demararea unor acțiuni comune în folosul comunității. De cele mai multe ori, barierele care împiedică desfășurarea acestor activități sunt legate de neîncrederea în celălalt, de capacitatea oamenilor de a lucra împreună. Oamenilor le lipsește sentimentul de comunitate, de apartenență la o comunitate, de solidaritate, decolaborare. Aceste neajunsuri pot fi depășite atunci când oamenii au oportunitatea să se cunoască și să interacționeze unul cu celălalt. Depășirea neîncrederii poate fi rezolvată în contextul evenimentelor comunitare.

Evenimentele comunitare sunt inițiative ținute în spațiul public, de către membrii comunității, de către organizații sau autorități publice, unde toată lumea este invitată să participe.

Ele pot fi integrate într-o strategie de advocacy dacă organizatorii reușesc să creeze o legătură directă între comunitate/ cetățeni și factorii de decizie.

Astfel de evenimente pot să ajute la atingerea următoarelor obiective:

- de a crea oportunități de interacțiune în spațiul public;
- de a consulta comunitatea în legătură cu diverse probleme cu care se confruntă;
- de a dezbate pe marginea unor subiecte de interes comun;
- de a mobiliza comunitatea pentru a susține o anumită cauză;
- de a intra în contact cu autoritățile locale sau centrale.

- **Sesiunea de Responsabilizare**

Este o întâlnire publică cu mulți oameni, în cadrul căreia are loc un dialog între cetățenii afectați de o problemă și reprezentanții instituțiilor responsabile de soluționarea acesteia, cu scopul de a obține un angajament din partea decidenților pentru rezolvarea problemei. Spre deosebire de o masă rotundă sau o dezbatere, sesiunea de responsabilizare apare atunci când cetățenii nu mai doresc discutarea unei probleme, ci un angajament ferm al decidenților. De aceea, formatul întâlnirii este de tipul: cetățenii întrebă, iar invitatul are posibilitatea de a răspunde doar cu „da” sau „nu” (alte variante nu sunt acceptate).

- **Cafeneaua Publică**

Cafeneaua este o metodă de dialog activ, schimb de informații și găsim de soluții creative de acțiune. În general, cafeneaua publică se folosește atunci când vrei să supui unei dezbateri relaxate un anumit subiect, permițând totodată o interacțiune mare și relații apropiate între participanți. Este și o metodă foarte bună de consultare și participare la luarea deciziilor.[1]

Cafeneaua publică este important să pună sub semnul întrebării aspect pe care vrei să afli părerea tinerilor și a altor actori implicați în problematicile pe care le-ai identificat. Participanții la cafeneaua publică pot fi minim 12 dar limina maximă nu este una foarte strictă. Printre participanți trebuie să existe atât cei care sunt afectați direct cât și cei afectați indirect dar și reprezentanți ai instituțiilor publice care ar putea să ofere sprijin în implementarea de sisteme și proceduri care îmbunătățesc situația actuală. Metoda este una care încurajează colaborarea cros-sectorială. Ca aceasta să aibă impact pe termen lung trebuie să fie însoțită de un raport la final, unul care centralizează toate răspunsurile celor prezenți cât și recomandări de acțiuni, documente, politici ce pot fi implementate.

Resursă Cafenea Publică: <https://nonformalii.wordpress.com/metode/>

- **Teatru Forum**

Teatru forum este o metodă care face parte din metodologia Teatrului celor Opresați dezvoltată de Augusto Boal în Brazilia în anii 1970, din dorința de a ta oamenilor un instrument prin care pot să ia acțiune directă asupra problemelor cu care se confruntă. Este o formă de teatru ce dă posibilitatea la interacțiune și dezbatere în context de intervenție socială. Teatru Forum este o metodă prin care tinerii, cetățenii sunt împuterniciți să ia măsuri pentru rezolvarea problemelor cu care se confruntă, sunt împuterniciți să găsească soluții pentru acestea și să fie active în viața comunității lor.

Metoda poate crea contextul în care un grup de tineri identifică o problemă reală, existentă în comunitatea lor (școală, sat, cartier etc.) și o reprezintă într-o piesă de teatru de maxim 15 minute, după ce au documentat în detaliu întreg ansamblul (situație, persoane implicate etc.). Piesa este important să ilustreze o situație concretă cu care publicul să se identifice fiind astfel motivați să găsească soluții acesteia. Actul artistic într-o piesă de teatru forum nu este o prioritate așa cum aceasta este o metodă care nu necesită actori profesioniști pentru a o pune în practică. În teatru forum există 6 tipologii de personaje și 3 etape. Tipologiile de personaje sunt: opresor (agresor), opresat (victimă), aliați ai fiecăruia, personaje neutre și un Joker (moderator) al întregului eveniment. Publicul în fața căruia este prezentată piesa trebuie să fie public care se confruntă cu aceeași problemă. Ei trebuie să se identifice cu personajele ilustrate.

În prezentarea piesei în fața publicului se parcurg 3 pași – Prezentarea piesei, Dezbateri cu publicul pe tema a ceea ce a fost ilustrat, în intenția de a identifica personajele și problema, și, ultimul pas, Rejucarea piesei. În cel de-al treilea pas publicul poate interveni, urcând pe scenă, și pot aduce schimbări de atitudine și acțiuni personajelor implicate, mai puțin agresorului. Astfel, cei prezenți pot vedea în timp real care poate fi impactul acțiunilor lor și a unui comportament care nu este bazat pe ignoranță și lipsă de implicare.

Resursă Ghid Teatru Forum – www.artfusion.ro

• Teatru Legislativ

Teatrul Legislativ face parte tot din metodologia Teatrului celor Opresați din care face parte și metoda Teatru Forum detaliată mai sus. Augusto Boal a utilizat teatrul ca instrument civic, dornic fiind să folosească Teatrul Legislativ pentru a genera legi. Această metodă de teatru de intervenție socială își propune să creeze responsabilitate socială și să provoace angajament politic din partea decidenților. Scopul metodei este de a dezvolta cetățenia activă și de a crea punți de comunicare și consultare între decidenți și comunitate (în cazul de față tineri).

„Cetățenii dintr-o societate democratică nu ar trebui să fie simpli spectatori ai parlamentelor lor. Ar trebui să-și asume responsabilitatea pentru viața lor prin acțiune.” Augusto Boal

Augusto Boal a conceput o metodologie democratică care implică reflecție colectivă, dialog și transformare. El a denumit-o „democrație în tranziție.” A transformat Teatrul Forum într-un Teatru Legislativ, adăugând o metodologie participativă care închide ciclul dorințelor sau transformă propuneri și dorințe în legi.

Metodologia Teatrului Legislativ are trei faze principale:

- a) crearea colectivă (a piesei),
- b) Teatru Forum
- c) procesul legislativ în care se organizează și un atelier de teatru legislativ în care se clarifică subiectul, conceptele și se sedimentează demersul.

Situația prezentată în piesa de Teatru Forum ce se joacă în cadrul unui proces de teatru legislativ vizează o problemă reală, un conflict, o situație care afectează comunitatea (aici tinerii). Ea se prezintă în fața celor care se confluntă și sunt afectați de situație.

Foarte important, însă, este ca în public să fie prezenți actori politici cu factor decizional astfel încât la finalul procesului ei să contribuie la procesul de implementare a soluțiilor și amendamentelor care au reieșit pe baza piesei, să își asume public implicarea în soluționarea situației. Prezența lor pe tot parcursul evenimentului este importantă și are impact și asupra lor. Ei văd, simt și înțeleg pe pielea lor situația și care ar putea fi consecințele dacă nu se ia acțiune în privința soluționării. Decidenții au astfel ocazia să ia pulsul comunității și să înțeleagă problema nu din spatele unor hârtii.

A treia etapă sau etapa legislativă începe atunci când propunerile de soluții care vin din public sus sunt colectate de specialiștii juridici din sală. Aceștia au nevoie de timp pentru a verifica dacă propunerile se află în cadrul sistemului juridic actual. Ei vor fi cei care vor face și rezumatul măsurilor concrete propuse spre implementare care vor fi ulterior votate de către publicul din sală. Scopul acestui proces este și de a crea o bază pentru următoarele procese de advocacy demarate cât și planificarea strategiei de abordare a decidenților politici.

„Așa cum în Teatru Forum spectatorii devin spect-ACTORI, în Teatru Legislative cetățenii devin legiuitori.” Augusto Boal

- **Photovoice[1]**

Photovoice este o metoda photovoice a fost dezvoltată de Caroline C. Wang și Mary Ann Ea este o metodă de influențare și sensibilizare a decidenților la nivel local sau guvernamental prin prezentarea de „fotografii vii” realizate de membrii acelor grupuri defavorizate, marginalizate care nu au deprinderea de a determina introducerea pe agenda publică a problemelor lor și nici capacitatea de a se mobiliza pentru urmărirea unui interes comun.

Photovoice este un proces cu două părți: prima se derulează în grupul de participanți/tineri care fotografiază și discută propriile fotografii, construind treptat mesajul lor. A doua se derulează în public: rezultatele muncii grupului – fotografiile însoțite de text - sunt expuse și promovate prin expoziții, cărți poștale, calendare, conferințe etc.

Photovoice permite celui care organizează acest proces să ajungă la opinia acelor persoane care influențează cel mai puțin deciziile publice (tineri din grupuri marginalizate în cazul de față). Fotografiile nu se concentrează pe componenta artistică ci pe ilustrarea cât mai autentică și mai reală a problemelor și a situațiilor cu care se confruntă oamenii. Dat fiind faptul că unul dintre obiectivele principale ale metodei este să ajungă la cei care iau decizii (administrație, consilii, primării etc.) fotografiile și textele care le însoțesc trebuie să nu prezinte fața „frumoasă și de revistă” a situației ci fața reală.

Resursă Photo Voice – www.cere.org

[1] Manual de aplicare - PhotoVoice - fotografia care spune povestea sa, O metodă de consultare publică, 2009

- **Biblioteca Vie**

Biblioteca Vie își propune să atragă atenția asupra acceptării diversității pentru că, de multe ori, diferențele dintre oameni nu sunt valorificate ca fiind resurse. De cele mai multe ori aceste diferențe duc la punerea de etichete, crearea de prejudecăți, care în cele din urmă conduc la discriminare, suspiciune și excludere.

Cărțile din Biblioteca Vie sunt oameni reprezentând grupuri care se confruntă, sau se pot confrunta cu prejudecăți sau stereotipuri (de gen, vârstă, educație, meserie, etnie, rasă, religie etc) și care ar putea fi victime ale discriminării sau excluderii sociale, sau în cele din urmă pot fi oameni cu povești care ar da cititorului o experiență unică de învățare în domeniul diversității.

Cititorul din cadrul unei Bibliotecii Vie poate fi oricine care este gata să se întâlnească cu propriile prejudecăți și stereotipuri. Este o persoană care își dorește să petreacă 50 de minute din timpul său pentru a câștiga o experiență de învățare plină de semnificații. În cadrul unei bibliotecii, cărțile nu doar vorbesc, ci răspund la întrebări, ele însele putând pune întrebări astfel încât experiența de învățare și de conștientizare să se producă în ambele sensuri. [1]

În termeni de advocacy și participare publică această metodă poate fi utilizată pentru comunitate dar, foarte important, factori de decizie, presa trebuie să fie prezenți atât ca beneficiari/vizitatori în bibliotecă cât și pentru a informa și mediatiza cât mai bine problemele cu care se confruntă persoanele din grupurile vulnerabile prezente. Metoda provoacă o analiză dură și autentică a realității, creând și un context de dialog și interacțiune cu „victime” ale sistemului. Un eveniment de Biblioteca Vie poate să aibă ca rezultat crearea de sisteme de sprijin pentru victime, pentru persoanele marginalizate și discriminate pe baza unei varietăți largi de motive. Dacă organizezi un astfel de proces este important să te documentezi bine înainte cu privire la situațiile cu care se confruntă categoriile prezente în bibliotecă și să ai deja un material pregătit pentru autoritățile publice ce vor participa. Materialul este important să conțină și propuneri și măsuri.

Resursă Ghid Biblioteca Vie – www.artfusion.ro

- **Debate – Dezbateri [2]**

Dezbaterea, în accepțiune largă, este o discuție pe o anumită temă, între persoane care au puncte de vedere diferite asupra acesteia. Când vorbim de consultare, advocacy și implicarea tinerilor în procese decizionale, dezbaterea este un instrument foarte bun pentru a prezenta, argumentant, o temă, o situație, o problemă și toate aspectele care o compun.

Dezbaterea este o confruntare de idei între două echipe pe o anumită temă, prin utilizarea unor argumente structurate. Ea implică participarea unui judecător/moderator (persoană neutră, care nu participă cu argumente la dezbateri) cu rol de a decide care dintre echipe a oferit argumente mai convingătoare. În cazul acesta judecătorul, moderatorul poate fi orice tânăr și/sau lucrător de tineret cu abilități de facilitare și diplomație implicat în procesul de advocacy derulat.

[1] Ghid „Biblioteca Vie” - Asociația A.R.T. Fusion, 2010

[2] Metodă detaliată și adaptată din materialul - Ghid Metoda Debate - Connector 2017 - Otilia Apostu

Organizarea și derularea unei dezbateri poate fi privită ca o sală de judecată în care echipele implicate în dezbateri au rolurile avocaților, iar decizia asupra problematicei dezbătute este luată de judecător în funcție de argumentele avansate de aceștia. Există puncte de vedere diferite asupra problematicei dezbătute, ambele putând fi reale, valide, veridice. Rolul judecătorului nu este de a decide care dintre echipe are dreptate, nu este de a stabili adevărul asupra tematicii discutate, ci rolul judecătorului este de a decide care dintre echipe/părți a adus argumente mai convingătoare. Acest detaliu duce la dezbateri de tip educațional și nu la dezbateri de tip competitiv.

Publicul care asistă la dezbateri este important să fie compus din toți cei vizați de tematica abordată și, foarte important, reprezentanți ai instituțiilor publice vizate (primării, municipalități, consilii, școli, partide etc.)

Resursă Debate/Dezbateri: <https://nonformalii.wordpress.com/metode/>

Exemple

A. EXEMPLE DE PROCESE DE ADVOCACY CARE AU FOST REALIZARE ÎMPREUNĂ CU TINERI ȘI VOLUNTARI[1]

Fundația Județeană pentru Tineret Timiș (FITT) a dezvoltat o strategie pentru tinerii din județul Timiș

În 2016, Fundația Județeană pentru Tineret Timiș (FITT) și-a propus să dezvolte o strategie pentru tineri. Echipa FITT a mers înspre tineri și le-a ascultat nevoile reale cu care se confruntă zi de zi. Prin intermediul acestei inițiative, FITT nu și-a propus doar să realizeze strategia județeană de tineret, ci să și crească capacitatea tinerilor să intre în dialog cu autoritățile publice. Pentru a avea o imagine cât mai detaliată și relevantă, FITT a căutat tineri din medii sociale diferite, cu probleme variate. În felul acesta, strategia nu a fost concentrată doar pe mediul urban și a putut integra acțiuni și soluții adaptate și tinerilor din mediul rural sau din urbanul mic. Astfel, peste 1200 de tineri din Timișoara și alte 12 localități învecinate au fost incluși în acest proces colectiv de planificare a prezentului și viitorului lor. Organizația a mai făcut un pas înspre tineri și a selectat 60 dintre aceștia pentru a-i iniția în tainele dialogului structurat și al participării publice. FITT a considerat necesar nu doar ca strategia de tineret să existe, ci să existe și tineri care participă în luarea deciziilor care îi privesc și care au inițiative în comunitățile rurale și urbane. Pe lângă activitățile gândite „pentru tineri”, în proiect au avut loc și acțiuni în care instituțiile locale și centrale au avut ocazia să lucreze „cu tineri”. În cadrul proiectului a fost organizată și o conferință națională a dialogului structurat la care au luat parte 100 de tineri din toată țara, dar și reprezentanți ai principalelor instituții care ar trebui să vegheze asupra Strategiei pentru Tineret. Tinerii participanți au putut analiza modul în care se realizează dialog structurat în comunitatea lor și la nivel european și chiar au formulat propuneri pentru Grupul Național de Lucru pe Dialog Structurat și pentru delegația României la Conferința Europeană de Tineret din Malta.[2]

[1] <https://www.suntsolidar.eu/cresti-solidar>

[2] preluate de pe site-ul www.ce-re.ro/g3p/ - câștigători ai edițiilor Galei Participării Publice

Campania #spunedrept și marșul cu același nume

Campania a fost implementată de Go Free - Asociația pentru Sprijinirea Societății Civile în anul 2017, împreună cu grupul de activiști locali din Cluj Napoca, ce acum formează PRIDE Romania și ACTEDO-Centrul de Acțiune pentru Egalitate și Drepturile Omului, în parteneriat cu: National Geographic, Casa Tranzit, SFG - Serile Filmului Gay, Les Sistershood Cluj, PATRIR, Asociația ACCEPT, MozaiQ, No Hate Speech Movement

Campania reprezintă un pas înainte în recunoașterea drepturilor comunității LGBTQ+ din Cluj-Napoca, și o dovadă a faptului că persoanele din comunitatea LGBTQ există și că, împreună, oamenii, organizațiile și autoritățile pot găsi o cale de comunicare fără ură, fără injurii și fără violență. Pe pagina de Facebook #spunedrept au fost publicate 36 de video-uri de susținere a comunității LGBTQ+ în care membri ai comunității academice, parlamentari, activiști, membri ai societății civile, persoane din comunitatea LGBTQ+ au transmis mesaje de solidaritate și invitații la respect reciproc pentru toți membrii societății românești. Dincolo de campania online #spunedrept, cea de-a doua componentă a inițiativei a fost Marșul #spunedrept-în care peste 800 de persoane au protestat pașnic, în tăcere, pentru recunoașterea drepturilor comunității LGBTQ+ din România și revendicarea spațiului public prin dialog și solidaritate, purtând tricouri albe cu mesajul #spunedrept. 22 de cereri au fost depuse de către Asociația Go Free pentru obținerea autorizației de organizare a marșului din partea Primăriei Cluj-Napoca. Inițiativa a fost parte din Festivalul ClujPride 2017.[1]

Carta Albă a Tinerilor fără Adăpost din România

Proiectul a fost implementat de Asociația Young Initiative alături de susținători precum: 2 ministere (Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Muncii), 1 agenție națională (Aut. Naț. pentru Protecția Dr. Copilului și Adopție), 4 autorități publice locale și 7 ONG-uri.

Tinerii fără adăpost sunt deseori pe ultimele puncte de pe agenda publică, iar uneori nici nu există ca o categorie separată, ceea ce le limitează oportunitățile și le reduce calitatea vieții. Pentru a putea fundamenta viitoare politici publice pentru sprijinirea persoanelor fără adăpost, Asociația Young Initiative a adus pentru prima oară la aceeași masă experți voluntari din instituții publice și ONG-uri, în cadrul Grupului de Lucru pentru Tinerii Fără Adăpost. Timp de aproape jumătate de an, cei 29 de voluntari au lucrat împreună și au reușit să sintetizeze problemele-cheie cu care se confruntă tinerii fără adăpost, să propună 37 de soluții, dar și 6 recomandări. Toate acestea în prima Cartă Albă a Tinerilor Fără Adăpost din România. Printre rezultatele proiectului se numără: aducerea pentru prima oară la aceeași masă a unor experți din sectoare diferite pentru a vorbi despre o temă comună, cea a tinerilor fără adăpost; Identificarea a 7 probleme-cheie, 37 de soluții și 7 recomandări punctuale referitoare la tinerii și persoanele fără adăpost din România; 40 de persoane din domeniu, din instituții publice și ONG-uri, care au participat la activitățile non-formale ocazionate de lansarea documentului; Lansarea Cartei Albe a Tinerilor Fără Adăpost din România în română și engleză; Utilizarea Cartei de către o agenție de management a fondurilor structurale pentru fundamentarea unui apel de finanțare referitor la persoanele fără adăpost; 1 senator român care a studiat documentul pentru a introduce anumite soluții pe agenda sa parlamentară. [1]

[1] Informații preluate din Gazeta de Voluntariat - material realizat de Federația VOLUM în cadrul Galei Naționale a Voluntarilor - ediția 2017

B. EXEMPLU DE ORGANIZARE COMUNITARĂ

Youth Voice[1]

Youth Voice a pornit ca un program de organizare comunitară pentru drepturile omului în liceele din București transformându-se apoi într-o organizație înființată legal.

Andreea Buzec, Manager de Proiect, www.facebook.com/youthvoiceromania/

Proiectul ales pentru acest exemplu este Youth Voice, o inițiativă implementată în București de către un grup informal, conturată după un model de organizare comunitară preluat din Statele Unite și adaptat la nevoile locale.

Proiectul a pornit de la dorința de a oferi ocazia elevilor care nu se încadrau în normele convenționale (mainstream) să poată să facă schimbările pe care și le doresc. Altfel spus, dorința a fost aceea de creare a unei comunități incluzive.

Caracteristicile comunității în care s-a desfășurat proiectul au fost: lipsa de informare cu privire la drepturile și responsabilitățile elevilor, carențe în ceea ce privește respectarea drepturilor omului, manifestarea unui comportament discriminatoriu și un grad ridicat de bullying.

Grupul a pornit de la starea de fapt că în România și, specific în București unde s-a desfășurat, mulți tineri sunt înstrăinați de luarea deciziilor. Sunt obișnuiți cu faptul că adulții decid pentru ei și de multe ori nu știu sau nu înțeleg ce înseamnă aceste decizii și, cu atât mai puțin, nu înțeleg modul în care sunt afectați de acestea. Grupul de inițiativă a pornit și de la vizualizarea a ceea ce s-ar putea întâmpla, pe termen lung, dacă lipsa de participare a tinerilor la luarea deciziilor continuă. Tinerii vor deveni cetățeni pasivi, care nu își vor apăra drepturile și nu vor putea face schimbări productive în comunitățile lor.

Youth Voice a oferit un program care se concentra pe elemente importante în a deveni un membru productiv al societății, prin posibilitatea de a lua măsuri în rezolvarea problemelor presante din comunitățile lor, în primul rând școlile, apărându-și drepturile elevilor și nu numai.

Nevoia unui astfel de program a fost identificată prin interviuri, focus grupuri și chestionare.

Actorii implicați în proiect au fost asociațiile de elevi, reprezentanți ai managementului școlar și profesorii din școlile cu care s-a colaborat. Actorii implicați au devenit parte din soluție, au sprijinit implementarea și au și participat activ la implementarea activităților. Grupul de inițiativă a încercat să abordeze cât mai multe persoane pasive și neutre și să le ofere cadrul să se implice și să facă ceva pentru comunitatea din care fac parte.

Astfel, membrii comunității care au devenit parteneri ai procesului au făcut interviuri, au facilitat focus grupuri, au participat la elaborarea de materiale, au aplicat chestionare și au participat și la analizarea rezultatelor chestionarelor, rezultate ce ulterior s-au regăsit într-un plan de acțiune făcut împreună.

Youth Voice România a fost o rețea care oferă tinerilor contextul să-și construiască puterea individuală și colectivă, formată din 5 grupuri de tineri, în 5 licee din București: Caragiale, Lazăr, Matei Basarab, Tudor Vianu și Colegiul Viilor.

Youth Voice România a reușit să negocieze redeschiderea unei biblioteci, o contribuție imensă la respectarea dreptului la o educație de calitate; instalarea unui panou care cuprinde informații despre drepturile și responsabilitățile profesorilor și studenților, precum și informații despre activitățile extracurriculare care se desfășoară în școli, împreună cu criteriile de selecție și persoana de contact, ceea ce înseamnă respectarea dreptului la informație. Youth Voice a sprijinit membrii grupului de inițiativă pentru a proiecta și a-și oferi sesiuni de instruire pe teme precum comunicare și lucrul în echipă. De asemenea, au organizat evenimente cu discursuri inspiraționale în cadrul cărora au invitat personalități publice și lideri admirați pentru a-și împărtăși experiența despre ceea ce înseamnă succesul.

Competențele dezvoltate pe parcurs: abilitatea tinerilor de a identifica nevoi și de a face schimbări în funcție de nevoile identificate (atât pentru ei cât și pentru comunitate), abilități de dezvoltare personală și a conturare a identității, abilități de organizare comunitară de tineret, gândire critică și mentorat. De asemenea, Youth Voice a dezvoltat abilități de implementare de metode de intervenție comunitară prin campanii și alte activități specifice. Organizarea tinerilor (Youth Organizing) este o strategie care antrenează tinerii să se implice în acțiuni colective pentru îmbunătățirea structurilor din comunitățile lor, acelea de care sunt afectați direct, aducând astfel o schimbare în întreaga comunitate. Prin acest principiu solidaritatea se manifestă în întregul demers, prin implicarea activă a comunității și în lucrul cot la cot cu aceasta.

EXEMPLU DE DEZVOLTARE A ECOSISTEMULUI DE TINERET

Târgu-Jiu Capitala Tineretului din România 2023. Oportunități de schimbare de politică publică

Capitala Tineretului din România este un program-cadru de tineret, creat la nivel național, ce funcționează pe principii similare cu cele ale Capitalei Europene a Tineretului (European Youth Capital - www.europeanyouthcapital.org). Programul le permite organizațiilor de și pentru tineret să promoveze temele importante pentru categoria socială pe care o reprezintă și ajută autoritățile locale să-i identifice problemele și să atragă investiții publice și private pentru rezolvarea acestora și dezvoltarea ecosistemelor de sprijin.

Anual, un oraș din România primește, în urma unui concurs de concepte, titlul de Capitala Tineretului din România și este sprijinit financiar, respectiv prin formare și consultanță, în pregătirea și implementarea inițiativelor din dosarul de candidatură.

Cu fiecare oraș care va deține titlul de Capitala Tineretului din România, acest cadru se va transforma într-unul cu impact național, cu beneficii pe termen lung asupra țării noastre. Astfel, Capitala Tineretului din România poate deveni cel mai eficient instrument de mobilizare a resurselor locale existente pentru o mai bună dezvoltare economică și socială, bazată pe nevoile și obiectivele reale ale tinerilor.

În cadrul Galei Tineretului Clujean, organizată la Cluj-Napoca în decembrie 2021, a fost decernat online titlul de Capitala Tineretului din România, ediția 2023, orașului Târgu-Jiu, ce își desfășoară mandatul în perioada 1 ianuarie 2023 - 31 decembrie 2023.

Orașul Târgu-Jiu aduce în prim-plan conceptul #YouthURL (UnLearn, ReLearn, Learn), care are drept pilon central învățarea. Așadar, etapele de dezvoltare, reînvățare și învățare, cuprind activități pentru tineri, dar nu numai, și sunt transpuse într-o serie de activități diverse, de la acțiuni de voluntariat, podcasturi, cursuri, consiliere, aplicații mobile, imnul tinerilor, cafenele publice până la competiții și crearea unor spații destinate tinerilor.

Cele mai importante provocări în domeniul tineretului regăsite în Târgu Jiu:

- lipsa de locuri de muncă atractive, bine plătite
- imposibilitatea de a lucra part-time, astfel încât să poată îmbina munca și continuarea studiilor.
- lipsa unor spații de socializare, a unor locuri sigure în care tinerii să se întâlnească, să socializeze și să își adune energiile pentru binele comunității
- lipsa de programe de educație formală și nonformală care să contribuie în mod real la dezvoltarea lor personală
- lipsa de investiții în infrastructura de sport, tineret, educație și culturală
- lipsa de deschidere a autorității publice locale în a comunica cu tinerii pentru a afla care le sunt nevoile și dorințele
- gradul scăzut de implicare al tinerilor în procesul de elaborare și dezvoltare a viitoarelor strategii și programe care îi vizează în mod direct
- numărul redus de programe de voluntariat/comunitare

Metodologia folosită pentru identificarea provocărilor în domeniul tineretului:

În perioada Septembrie-Octombrie 2021, Asociația Color Your Dreams în colaborare cu Primăria Municipiului Târgu Jiu a realizat o sondaj de opinie pentru consultarea tinerilor cu privire la nevoile și perspectivele tinerilor din Târgu Jiu în contextul depunerii candidaturii pentru obținerea titlului de Capitala Tineretului din România 2023. Chestionarul a fost completat de 290 de persoane, a fost completat anonim și aleator. Media de vârstă a respondenților este de 27,5 ani, 75% sunt de sex feminin iar stratificarea lotului de populație inclus în analiză respectă, în mare parte, stratificarea socială a tinerilor din Mun. Tg. Jiu.

Implicarea organizațiilor de tineret și a tinerilor în elaborarea candidaturii

În 2020 și 2021 au fost realizate primele consultări despre tineri la care au luat chiar tinerii dorindu-se identificarea unor măsuri pentru tineret, dovadă că multe din ONG-urile semnatare ale acestei aplicații au fost invitate la dezbaterile de concepere a Strategiei de Integrare și Dezvoltare Urbană a Mun. Târgu Jiu.

Avem un acord de parteneriat care a trecut prin HCL cu asociația Association Colour Your Dreams, Fundația Județeană de Tineret Gorj, Asociația Excelsior pentru Excelență în Educație, ADER-Asociația pentru Democrație Educație Respect legat de implementarea programului de capitala, organizații care au și semnat candidatura.

De asemenea, semnatarii candidaturii mai numără Asociația Scout Society, Asociația Lunona, Organizația Națională Cercetașii României Filiala "Ecaterina Teodoroiu", Liga Studenților Universității "Constantin Brâncuși" Târgu Jiu și Asociația Dorna Tismana.

Conceptul programului de Capitala a Tineretului

Conceptul programului se numește 2023 YOUth URL pentru că va pune pe hartă, atât fizic, cât și digital (URL este o referință către o resursă de pe Internet) orașul Târgu-Jiu ca referință pentru tineri în 2023.

Fizic – URL este despre Unlearn, Relearn și Learn – ne dezvățam, reînvățăm și învățăm lucruri noi pentru a ține pasul cu lumea în continua schimbare, pentru a ne dezvolta reziliența, atât de necesară în contextul în care 2020-2021 ne-a arătat ca imprevizibilul este o constantă în viața noastră, iar învățarea este singura modalitate de a regăsi echilibrul.

Digital – URL este despre dimensiunea digitală a vieții tinerilor, despre valorizarea apetentei lor pentru online și a resurselor disponibile în online relevante pentru dezvoltarea și participarea tinerilor.

Obiective Program

• Obiectiv general

Obiectivul nostru general este de a transforma Târgu-Jiu în 2023 într-un hub cu oportunități de dezvoltare, reînviare și învățare online și offline pentru tineri și membri din comunitate bazată pe capacitatea tinerilor, organizațiilor de tineret, a administrației publice și a mediului de afaceri de a lucra împreună în ipostaze complementare: beneficiari, parteneri și inițiatori.

Obiectiv specific cu privire la starea de bine a tinerilor

Creșterea capacității tinerilor din Târgu-Jiu de a-și identifica, planifica și construi modalități de lucru pentru dezvoltarea continuă cu ei înșiși, cu ceilalți și cu comunitatea în care trăiesc și activează.

• Obiectiv specific cu privire la perspectivele tinerilor

Creșterea capacității tinerilor de a-și găsi drumul, de a lucra împreună și de a valoriza moștenirea culturală a orașului și a zonei.

• Obiectiv specific cu privire la acțiunea tinerilor

Creșterea capacității tinerilor de a înțelege contextul socio economic cultural local și de implicare în influențarea politicilor publice locale.

• Obiectiv specific cu privire la ecosistemul de tineret

Dezvoltarea lucrului împreună pe termen lung între membrii comunității și administrației locale, a infrastructurii umane și fizice pentru activitățile cu impact asupra tinerilor și vieții acestora.

Pentru a comunica mai ușor, am reformulat obiectivele și le-am denumit Obiective Locale pentru Tineret:

1. Sănătate mintală & bunăstare
2. Învățare și angajare de calitate pentru tineri
3. Spațiu și participare pentru toți
4. Organizații de tineret și infrastructură locală pentru tineri

Încheiere și invitație la reflecție

În final, îți propunem un exercițiu de reflecție pe care să îl faci periodic în intervenția ta. Mai jos regăsești câteva întrebări pe care te invităm să ți le pui și la care să reflectați și în echipă:

- Nevoia pe care o adresați este reală?
- Care sunt partenerii împreună cu care puteți face o schimbare?
- Cum puteți, cu resursele pe care le aveți, să veniți în întâmpinarea nevoilor? Ce nevoi puteți adresa?
- De ce ați avea nevoie pentru a reuși?
- Cum veți ști că ați reușit? La ce vă uitați?
- Ce teamă, dacă există, aveți în legătură cu intervenția în comunitate?
- Ce sperați să câștigați din această experiență?
- Ce ați vrea să schimbați la comunitatea voastră?
- Ce ați observat în activitățile pe care le-ați făcut sau când ați mers la pas, ați consultat un document?
- Ce învățați și/ sau ați învățat până acum?
- Ce a funcționat în acțiunile voastre? Ce nu?
- Care credeți că este (va fi) cel mai valoros lucru, în acțiunile voastre, pe care îl puteți face/ oferi în intervenție?
- Ce ați învățat despre comunitatea voastră?
- Ce valori, opinii, convingeri s-au schimbat în comunitate, după?
- Care a fost cea mai importantă lecție învățată? Cum o puteți valoriza? Cum puteți pune în aplicare?
- Ce impact ați avut asupra comunității?
- Ce vă „mână” în această demers?
- Lista rămâne deschisă și vă invităm să practicați reflecția constant pentru a identifica ce merge, ce poate fi îmbunătățit și, de asemenea, pentru a putea celebra micile și marile reușite.

Porniți cu încredere.
Spor!

Resurse suplimentare și bibliografie

- <http://econnet.eu/media/introduction%20to%20Community%20Organizing/Introduction%20of%20CO/CO%20green%20book%20-%20Beckwith.pdf>
- https://laidlawfdn.org/assets/laidlaw-learning-series-strategies-tools_web.pdf
- https://fcyo.org/uploads/resources/8141_Papers_no1_v4.qxd.pdf
- Organizarea comunitară în teorie și în practică sau cum să înclini balanța puterii în favoarea cetățeanului - Handbook, CeRe - http://cere.org/wp-content/uploads/2018/07/handbook_ro_mic.pdf
- <https://arcromania.ro/arc/documente/GhidComunitar.pdf>
- <https://artfusion.ro/wp-content/uploads/2020/12/Organizare-Comunitara.pdf>
- Education Pack – All Different – All Equal, Consiliul Europei, Ediția aIII-a, 2016
- Mirrors – Manual on combating antigypsism through human rights education, Consiliul Europei, 2015
- Inclusion A-Z toolkit, SALTO Inclusion & Diversity booklets
- <https://www.simplypsychology.org/katz-braly.html>
- <https://www.edi.nih.gov/blog/communities/understanding-racial-terms-and-differences#23>
- <https://www.suntsolidar.eu/cresti-solidar>

Competența face diferența!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă cofinanțat de Uniunea Europeană, din Fondul Social European”

Titlul proiectului:

DigiConsultare pentru dezvoltare locala

Partener:

Primăria Municipiului Târgu Jiu

Editorul materialului:

Carmen Marcu, Asociația Association Colour Your Dreams

Data publicării:

2022

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României